

20ste zondag door het jaar

Lc. 12, 49-53

Inleiding

Vandaag komen we Jeremia tegen en Jeremia zit in de put, letterlijk: hij wordt in de put gegooid en zit daar bijna wachtend op de dood. Dan zit je dus niet alleen letterlijk in de put, maar ook figuurlijk. Een gevoel dat we waarschijnlijk wel zullen herkennen. In de andere lezingen van vandaag wordt daar nog een extra dimensie aan toegevoegd, namelijk die van geloof. Hoe dat samengaat: in de put zitten en kracht vinden in geloof, dat wil ik u straks verder uitleggen in de overweging.

Preek

Jeremia zit in de put en hij zit daar niet zomaar, hij zit daar omdat hij op een wat laffe manier is overgeleverd. Zijn tegenstanders voelen zich bedreigd in hun macht, in hun aanzien en wellicht ook in hun portemonnee door de boodschap van Jeremia, die Gods boodschap is. Eigenlijk zou je kunnen zeggen, is het dus een politieke actie geweest waardoor Jeremia in de put zit. Gelukkig horen we aan het eind van de lezing dat Jeremia bijstand en hulp krijgt. Hij komt er wel weer bovenop.

Maar dat gevoel van in de put zitten en dan in onze tijd meestal niet letterlijk, maar figuurlijk, komt ons zeer bekend voor. Want we zien het om ons heen. Je hoeft maar een paar minuten van het journaal per dag te volgen of je hoort van die situaties als met Jeremia. Politieke tegenstanders in allerlei landen in de wereld die door de machthebbers buiten spel worden gezet, opgesloten met een drogredenering, van kieslijsten geschrapt of bij wijze van spreken om een 'te snel rijden bekeuring' van de lijst worden geschrapt. Van alles waarbij je als kandidaat, maar ook als kiezer zou zeggen: ik zie het niet meer zitten, oftewel, je zit in de put en dan zijn er nog vele andere als politieke redenen. Denk aan mensen met een zwakke gezondheid die denken: ik trek het niet meer of zelfs langdurig door een chronische ziekte denken: haal ik het nog wel en zich van tijd tot tijd in de put voelen zitten. En we kunnen nog dichterbij gaan kijken. Ieder van ons hoeft maar te kijken in eigen kring van familie of vrienden. Wie kent er niet die situatie waar een broer of zus niet meer thuiskomt. Ooit is er iets geweest, rond de verdeling van een erfenis of iets uit de jeugd waardoor de een zich achtergesteld voelde ten opzichte van de ander. Iets rond dat de een de lieveling was en de ander zich niet mee voelde tellen. Allemaal redenen om je in de put te voelen.

Maar wat dan gedaan? Gelukkig hebben wij, zoals we hier zitten, ons geloof en kunnen we zeggen: ookal zijn er lasten, lijden, tegenslagen, we kunnen ermee leven als we houvast vinden in het geloof. Juist in de tweede lezing, de brief aan de Hebreëën, horen we dat het daarover gaat. Als we maar standvastig zijn in ons geloof. Als we maar de lasten naast ons neer durven leggen en durven blijven leven in het voorbeeld wat Christus ons geeft.

Maar dan lijkt er een draai in die lezing te zitten, want dan komt de schrijver van de brief aan de Hebreeënen over Jezus te praten en heeft het over andere lasten, namelijk dat Jezus het lijden, het kruis, bewust op zich neemt. Hoe moet dat dan? Hoe kunnen we daarmee verder?

En als we naar het evangelie van vandaag kijken wordt het zo mogelijk nog erger. Want daar staat dat Jezus niet komt om de vrede en gerechtigheid te brengen, maar om vuur te brengen, zoveel vuur dat mensen in één huis - lees ook in één familie of in één gezin - tegenover elkaar kunnen staan. Waar er vijf wonen zullen er drie tegenover twee en twee tegenover drie staan, vaders tegenover zonen, moeders tegenover dochters, dochters tegenover schoonmoeders. Van allerlei reden dus om je extra in de put te voelen. En waar blijft dan je houvast? Als dat gevoel van in de put juist komt door je geloof? Het geeft een bepaald spanningsveld, maar Jezus laat met het op zich nemen van de last van het kruis zien dat standvastigheid en volhouden in geloof uiteindelijk leidt tot het doel waarheen we willen gaan, namelijk thuiskomen bij God. Hij mag zitten aan Gods rechterhand, doordat hij én naastenliefde, vrede en gerechtigheid heeft verspreid onder de mensen, maar daarnaast niet in de put is blijven zitten toen Hij Zijn last en Zijn lijden en Zijn kruis moest dragen.

Voor ons dus die opdracht: kunnen we standvastig blijven in geloof? Naastenliefde, vrede en gerechtigheid blijven uitdragen, ookal is ons lijden en onze last soms zo groot dat we ons ervan in de put voelen zitten, dat het voor ons moeilijk is om ons te laten optrekken uit het slijk en weer verder te gaan. We mogen hoop en vertrouwen blijven hebben in de standvastigheid van het geloof en in het voorbeeld dat Jezus ons biedt, iedere dag van ons leven opnieuw. Amen.

Henry Vermeulen, diaken